

Bevezetés

James G. March – a Herbert Simon-díj első díjazottja – 1970 óta a Stanford Egyetem professzora. Herbert Simon egykori társszerzőjeként foglalkozik a döntésemélet és a szervezeti döntéshozatal területével, a korlátozott racionalitás elméletével, de kutatási területei közé tartoznak a szervezetelméletek, valamint a szervezeti tanulás és a politikai filozófia elméletei. Igazán sokoldalú személyiség, amellett hogy a politikatudomány és a szociológia professzora címet is kiérdemelte, több verseskötete is megjelent.

A Herbert Simon-díjat 2004-ben alapította a Rajk László Szakkollégium. A kollégium tagsága azon elméleti szakembereket kívánja ezzel a díjjal elismerni, akiknek a munkássága kiemelkedő mértékben járult hozzá a gyakorlati gazdasági problémák megoldásához, valamint jelentősen hatottak a kollégisták szakmai fejlődésére és gondolkodására.

A díj névadója, Herbert Simon igazi polihisztor volt – szerzőtársa, Cyert szerint „olyan ember mai világunkban, aki a legközelebb került az arisztotelészi vagy a reneszánsz ember ideáljához” (The New York Times, 1978. november 17., 8.). A szervezeten belüli döntési folyamatokat kutató munkáját 1978-ban Nobel-díjjal ismerték el. Kiemelkedő kutatási eredményeket ért el a problémamegoldás pszichológiájában és az emberi kreatív folyamatok számítógépes szimulációja terén. A korlátozott racionalitás elméletének kidolgozásával kétségbe vonta korának egyik legalapvetőbb közgazdasági alapfeltevését, a racionális gazdasági ember létezését. 1988-as magyarországi látogatása során a Rajk László Szakkollégiumban is üdvözölhettük.

A kollégium több mint egy évtizede jutalmazza az egzakt társadalomtudományok terén alkotó kiemelkedő tudósokat az 1994-es alapítású Neumann János-díjjal, melyet eddig olyan neves professzorok vehettek át, mint Harsányi János, Hal R. Varian, Kornai János, Jean Tirole, Oliver E. Williamson, Avinash K. Dixit, Jon Elster, Maurice Obstfeld és Gary S. Becker. Az utóbbi

években a kollégiumon belül is megnőtt az üzleti tudományok, a „business” irányvonal iránt érdeklődők száma, így felmerült egy új díj megalapításának ötlete, melyet aztán többévi érlelődés után 2004-ben fogadott el a Kollégiumi Gyűlés. A Herbert Simon-díj nem titkolt célja, hogy mind szellemiségében, mind presztízsében a Neumann János-díj méltó párja legyen.

Világhírű tudósok fogadása mindig nagy esemény a kollégiumban. A Herbert Simon-díjhoz hozzátartozik, hogy a díjazott előadást és mesterkurzust tart a kollégiumban. Mindez hatalmas várakozással töltötte el a kollégistákat – ennek a várakozásnak egyik gyümölcsét tartja kezében az olvasó. A kötet a professzor tizenkét cikkét és egy vele készített interjút tartalmaz. Az összeállítás elkészítése során arra törekedtünk, hogy March valamennyi kutatási területébe betekintést nyújtsunk, s a kiadvány összességében átfogó képet nyújtson munkásságáról. A válogatásba bekerült tanulmányok kiválasztásánál a cikkek fontossága mellett saját érdeklődésünk is szerepet játszott.

A díjátadásra hozzánk látogató Neumann-díjasok jelenléte iránt érdeklődő magyar szakmai élet figyelmét remélhetőleg a Simon-díj is felkelti. Ennek első kitüntetettje, James G. March írásaiból készült válogatásunkat minden kedves érdeklődő szíves figyelmébe ajánljuk.

Nagy András